

MŪSŲ LIETUVA

TIK TRUPINIAI TO, KAS BUVO LIETUVOJE

Rašo iš Izraelio buvęs Kauno gyventojas

NR 21 (1347) XXVI. 1974 M. GEGUŽĖS - MAIO 23 D. 70 centavų
R. Juatindiba, 20 (aixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. T el. 273-0338)

PASAULYJE

Naujasis Prancūzijos prezidentas Valéry Giscard d'Estaing, 48 m. amžiaus.

PRANCUZIJA

Praėjusį sekmadienį Prancūzija rinko savo prezidentą. Po paskutinių rinkimų, kuriuose nė vienas kandidatas nelaimėjo reikalingo skaičiaus balsų, buvo likę du kandidatai, gavę už visus daugiau balsų: socialistas, net ir komunistų partijos remiamas Mitterand, ir buvęs finansų ministras D'Estang, remiamas centro ir dešiniųjų partijų. Jis rinkimus laimėjo maža, tik 50.8 procentų persvara. Bet kairieji demokratiškai pripažino jį laimėtoju ir pažadėjo remti jo valdžią. Tačiau komunistų partijos galva Georges Marchais pagrasino, jog labai griežtai reikalaus, kad Estangas vykdytų rinkimų metu duotus žmonių pažadus.

VOKIETIJA

Kancleriui Willy Brandtui atsisakius iš savo posto, Vakarų Vokietijos parlamentas jo vieton išrinko socialdemokratą Helmut Schmidtą, 55 metų amžiaus.

KISSINGERIO PIRŠLYBOS

Jau antra savaitė, kai Amerikos užsienio reikalams ministras Kissingeris laksto tarp Sirijos Damasko ir Jeruzalės, stengdamasis įpiršti karo paliaubas, atskirti Sirijos bei Izraelio kariuomenes, kaip jam tai pasisekė padaryti Egipto

fronte. Nuolatinės sirų-arabų kovos palestiniečių teroristų skerdimai Izraelio žmonių ir net vaikų, atrodė niekais paversia Kissingerio pastangas. Bet paskutinių sekmadienį paleisti gandai sako, jog Izraelis jau tiek nusileidęs sirams, kad ir vieni ir kiti sutinka atitraukti kariuomenes iš dabartinių pozicijų ir jas užleisti Jungtinių Tautų daliniams, kurie prižiūrės, kad vėl nekiltų kovos.

Palestiniečiai, betgi, šaukia visam pasauliui, jog jie iš kailio nersis niekais paversti Izraelio-Sirijos susitarimą ir nesiliausia kovoti, iki žydai pasitrauks iš visų 1967 metais užimtų žemių, taigi ir iš Jeruzalės. Galimas dalykas, kad tom eilutėm pasiekus skaitytojus, paliaubus bus jau pasirašytos.

PORTUGALIJA

Ir čia nauja valdžia. Ir ji stengiasi vykdyti per perversmą duotus pa-sižadėjimus. Ne tik paleido visus politinius kalinius, ne tik leido atsikurti visoms politinėms partijoms, net ir komunistams, bet jau pradėjo derėtis su Afrikos trijose kolonijose už nepriklausomybę kovojančiais negrais partizanais. Šie iš pradžių sakė nesiderėsia ir kovot nesiliausia, iki naujoji vyriausybė be jokių sąlygų pripažinsianti pilnų kraštų (Mozambiko, Gvinėjos ir Angolos) nepriklausomybę. Tačiau derybos prasidėjo, kovos sušvelnėjo ir tikimasi, jog nebe ilgai trukusius susitarta.

Naujasis V. Vokietijos kancleris socialistas Helmut Schmidt.

Rusų emigraciniame žurnale "Posev" 1974 m. sausio nr. yra laiškas, pasirašytas L.B. iš Izraelio, datuotas 1973 gegužės 15. Laiškas atsiliepia į "Posev" rašinį, vardu "Lietuva, didvyrių žemė" (1972 Nr. 7) — ten buvo aprašytos kovos prieš sovietus dėl nepriklausomybės.

Laiške autorius iš Izraelio rašo:

Ką komunistai nulsėpė ir tebeslepia

Reportaže redakcija mėgino duoti kroniką kovos, pradedant nuo 1940 iki mūsų dienų. Tačiau "Posev" davė tik trupinius to, kas iš tikrųjų buvo Lietuvoje.

Tuo metu, kai kiekvienas pasireiškimas prieš vakarinius kolonialistus, kiekviena kolonialistų savivalė tuoju padaroma pasaulinio masto įvykiu ir spauda pakelia triukšmą, komunistam pasisekė nulsėpti nuo pasaulio ir nutylėti kraujo praliejimą, trukusį dešimtmečius pačiame Europos centre.

Noriu duoti papildomai tos kovos ir represijų faktus, žinamus man, jaunam Kauno gyventojui.

Vėlinės

Paprotys minėti mirusius Lietuvoje buvo nuo senovės. Buvo jis religinio charakterio. Tik atėjus sovietinei kariuomenei ir įvedus sovietinę valdžią jis gavo politinės prasmės.

Kasmet lapkričio 1-2 Kauno kapinėse, pačiame miesto centre, susirinkdavo didelės masės žmonių — būdavo mitingai. Tarp žmonių įsiterpdavo "vyrai iš miško" — lietuviai nacionalistai. Šie susitelkimai paprastai baigdavosi ginkluotais susirėmimais tarp "miško brolių" ir kariuomenės.

Tokią dieną 1956 kapinėse susirinko ypatingai daug žmonių. Į miestą susitelkė "miško brolių" gausūs daliniai. Prasidėjo susirėmimai, kautynės... (Žinia, čia turėjo įtakos tuo metu nuskambėję įvykiai Vengrijoje ir Lenkijoje).

Sukilėlių jėgos Kaune buvo tiek stambios, kad, išblaškę kariuomenę, žygiavo į valdžios įstaigas.

Kautynės Kaune

Kauno partiniai ir sovietiniai organai laiku ėmėsi priemonių evakuotis iš Kauno: atsakingų pareigūnų vaikai ir šeimos buvo sutelkti milicijos mokyklos patalpose, įtaisytos kaip tvirtovė miesto viduryje. Prieš sukilusius pasiūsti tankai.

Dvi dienas truko kautynės, iki sukilusieji buvo nugalėti.

Tuoju po šių įvykių Kauno kapinės buvo perkeltos į kitą vietą, porą kilometrų už miesto, o buvusių kapinių vietoje įtaisė kultūros ir poilsio parką. Naujos Kauno kapinės — miškelis, vadinamas Ažuolynu.

Boksininkų sukilimas

1961 metų vasarą Kaune laukė atvykstant Suslovo. Jam rengė "įprastinį sutikimą".

Kaip taisyklė — Maskvos pareigūnai, atvykstantieji į Lietuvą, nesiryždavo važiuoti toliau kaip tik iki Vilniaus. "Vilniaus kraštas" — buvusi Lenkijos dalis su mišriais gyventojais — lietuviais, gudais ir lenkais. Gyventojai ten ramesni.

Ryšium su laukiamu Suslovo atvykimu Kauno žmonės galvojo surengti kokią nors demonstraciją prieš režimą. Visai atsitiktinai šiuo metu buvo numatytos bokso rungtynės su Uzbekistano rinktine.

Reikia pridurti, kad geriausius lietuvius boksininkus paruošia lietuviai nacionalistai. Ligi šiol vadai jaunuolių būrių, kurie prilupdavo gatvėse komjaunuolius, — boksininkai.

Kad padarytų incidentą stadione, lietuviai boksininkai specialiai stengėsi pralaimėti "uzbekam". Uzbeko boksininkai iš viršininkų gavo instrukciją taip pat "pralaimėti".

Lietuviai rengėsi rungtynėms iš anksto. Kauno stadiono pirmasis eiles ištiesai užsėdo grupės, kurios tik laukė momento "pradėti".

Na, ir kai vienas iš Taškento boksininkų nesusilaikė ir nokautu partiesė lietuvi, į aikštę išbėgo vaikas ir kirtė antausį teišėjui. Tai pamatė ir visos pirmos eiles

Tesinys 2 psl.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Nr. 7

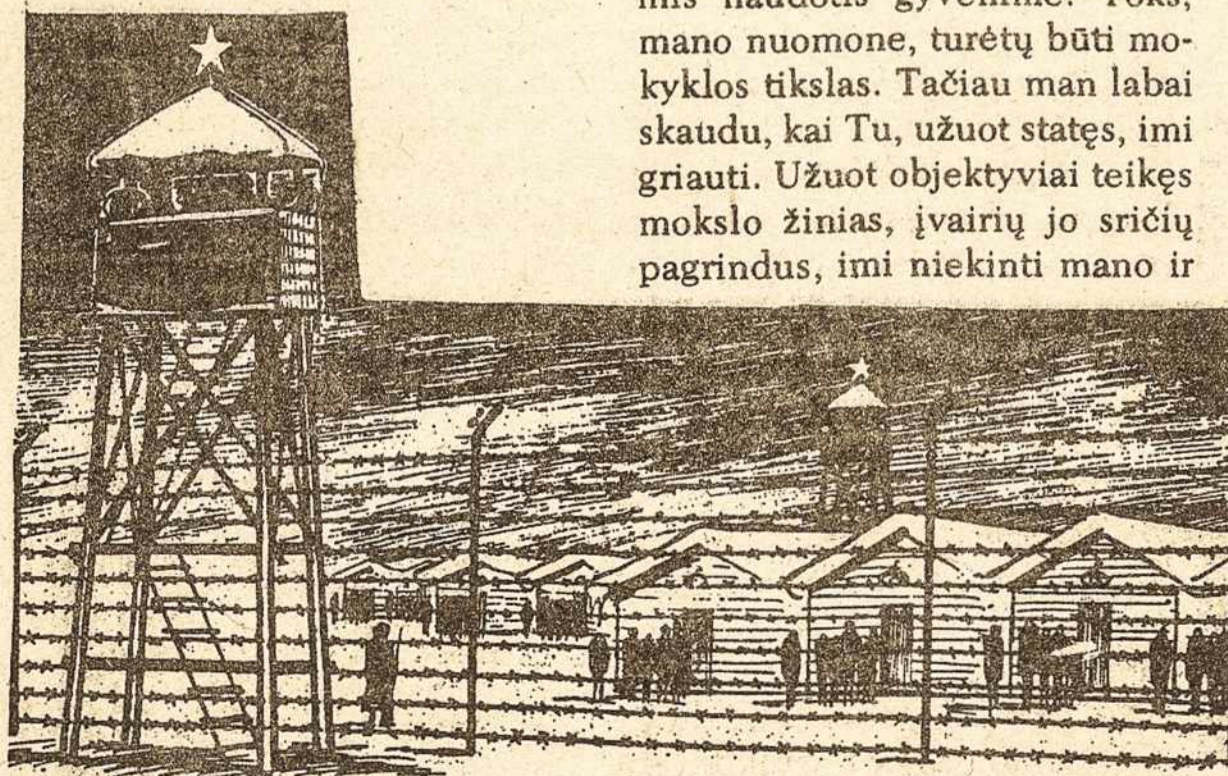
ATSIŠAUKIMAS, KAD MOKYTOJAI NEBŪTŲ ATEIZMO ĮRANKIAIS TIKINTIEM MOKINIAM PERSEKIOTI LAIŠKAS MOKYTOJUI

Mielas Mokytojau,

Mudu esame tos pačios lietuvių tautos vaikai, abu mus riša ne tik kraujas, kalba ir paveldėta kultūra, bet ir rūpestis tautos ateitimi. Tautos ateitis — mūsų vaikai. Mudu abu su viltimi, rūpesčiu ir meile žvelgiame į juos. Aš į savo vaikus, Tu — į savo, į mano, į daugelio kitų, kurie kiekvieną dieną susirenka į klasę. Nuo to, ką duosime šiems vaikams, kaip paruošime juos gyvenimui, kokius žmones iš jų suformuosime, priklausys mūsų tautos ateitis. Todėl didžiulė atsakomybė už jų ateitį gula ant mūsų pečių.

(Tėvo auklėjimo kryptis: religingas doras lietuvis):

Jausdamas didelę atsakomybę ir gerai suprasdamas tėvo pareigas, aš stengiuosi savo vaikams nuo pat mažens įdiegti tuos principus, kurie visą gyvenimą padėtų išlikti jiems teisingais, dorais ir tvirtais žmonėmis. Tuoš principus aš esu gavęs iš savo tėvų, patikrinęs ir sutvirtinęs gyvenimo patirtimi, apsvačius ir apgalvojęs savo protu, apsisprendęs už juos pagal savo sąžinę. Tai, ką laikau geru ir reikalingu, esu sąžinės įpareigotas perduoti ir savo vaikam. Iš kitos pusės, turiu tam ir teisę. Mes, tėvai, vaikus pašaukėme į gyvenimą, mes juos auginame, rengiame, maitiname, slaugome susirgusius. Niekas nedraudžia man savo vaikus rengti tuo ar kitu drabužiu, niekas nekliudo maitinti tuo maistu, kuris, mano nuomone, vaikui reikalingas:

SOVIETIJOS VERGŲ STOVYKLOS...

Į kad niekas neturi teisės drausti, neleisti ar kliudyti perduoti vaikam ir tuos idėjinius ar moralinius principus, kurie, mano įsitikinimu, žmogui reikalingiausi! Aš žinau, kad negalima meluoti, vogti, apgauti, žudyti. Šį įsitikinimą aš stengiuosi įdiegti ir vaikam. Žinau, kad gera yra dorai elgtis, būti teisingam, mylėti artimą — šitai noriu įtikinti ir savo vaikus. Taip pat žinau, kad, norint išlikti garbingu žmogumi, reikia kovoti su savo silpnybėmis, ydomis, išorinėmis pagundomis. Tai kovai aš ruošu savo vaikus. O iš gyvenimo patirties esu įsitikinęs, kad tokia kova sėkmingiausia būna tuomet, kai žmogus jaučia atsakomybę ne tik prieš žmones, bet ir prieš Dievą, kai įsitikinęs, kad jo veiksmai ir poelgiai turi ne tik laikinę, praeinančią, bet ir amžiną vertę, kada klauso ne tik įstatymų, bet ir savo sąžinės balso. Todėl laikau būtina pareiga savo vaikus auklėti religiskai ir nenoriu, kad šią pareigą atliekant man kas nors kliudytų. Be to, ir Tu, mokytojau, tvirtini, kad tėvai turi pareigą vaikus auklėti...

(Mokyklos kryptis: ateistas pionierius, komjaunuolis):

Savo vaikus aš auklėju ne vienas. Iš namų aš juos leidžiu į mokyklą. Ten juos auklėti pavedu Tau. Bet noriu, kad Tu pratęstum mano darbą, o ne jį griautum. Aš noriu, kad Tu mano vaiko protą apginkluotum mokslo žiniomis, išmokytum jomis naudotis gyvenime. Toks, mano nuomone, turėtų būti mokyklos tikslas. Tačiau man labai skaudu, kai Tu, užuot statęs, imi griauti. Užuot objektyviai teikęs mokslo žinias, įvairių jo sričių pagrindus, imi niekinti mano ir

mano vaiko įsitikinimus. Mano įsitikinimus Tu vadini religiniais prietarais, mano auklėjimą prievarta, o savo prievarta brukamą ateizmą laikai laisvu ir normaliu dalyku. Jeigu Tu nevertini mano įsitikinimų — palik juos ramybėje, kaip aš nepuolu ir neniekinu tavųjų. Mokyk mano vaiką skaityti, rašyti, aiškink matematikos taisykles ir fizikos dėsnius, bet nekreipk šių dalykų tendencingai prieš tuos principus, kuriuos aš gerbiu ir mano vaikas. Objektyvių mokslo faktų aš nebijau, bet nenoriu, kad Tu juos pateiktum iškreiptai ir tendencingai, vien tam, kad įpirštum mano vaikui svetimą pasaulėžiūrą. Tada, kai Tu puoli mano ir mano vaiko įsitikinimus, Tu panaudoji ne tik atitinkamai nukreiptą dėstomąją medžiagą. Tu ir užklasinėje veikloje ieškai būdų, kad iš mano vaiko sąmonės galėtum išrauti tai, ką aš ten esu įdiegęs. Tu, nežiūrėdamas mano norų, verti stoti į pionierių ar komjaunimo organizacijas, į ateistų būrelį. Tu jo įsitikinimus pajauki sienlaikraštyje, stenduose, ateistiniuose vakaruose ir paskaitose. Tu verti jį atsakinėti į įvairių anketų klausimus ir prievarta brauniesi į jo sąžinę.

(Rezultas: auklėtinis suluošintas):

Ir jei mano vaikas bus silpnėnis, arba aš būsiu nesugebėjęs jo visapusiškai užgrūdinti, Tu jį suluošinsi, išmokysi veidmainiauti, netikėti tėvu arba mokytoju, o greičiausiai jais abiem. Ar nepradės mano vaikas tada blaškytis, ar nepradės apgauti Tavęs ir manęs, ar neims ieškoti įtartinų pramogų, paviršutiniškų džiaugsmų, ar nenueis ten, kur nei Tu, nei aš nenorime, kad nueitų? Ar bus jam brangūs kilnesni idealai? Ar rūpės jam tautos ateitis? Liaudies gerovė? Gal jis virs paprastu egoistu, be kilnesnių siekimų, be aukštesnių tikslų, susirūpinusiu tik savo asmeniškais malonumais? Ar daug tuomet iš tokio jaunuolio bus džiaugsmo Tau ir man? Ar bus nauda tautai ir žmonėms? O mūsų tauta nedidelė, todėl kiekvienas jos narys yra brangus ir reikalingas.

Juo labiau kiekvienas jaunuolis kiekvienas besiskleidžiantis tautos žiedas turėtų būti sveikas ir gražus! Taip, mielas Mokytojau, vaikai mūsų ateitis, mūsų tautos ateitis, ir mes turime rimtai susimąstyti, kaip su šia ateitimi elgiamės. Tiesa, Tu pasiteisini, kad taip liepia, kad Tu vykdai kažkieno nurodymus, valią. Gal Tu pats to nenori ir taip nedarytum, jei nuo Tavęs priklausytų. Labai tuo tikiu. Bet vis dėlto prisimink, kad vaikas mano, bet ne tu, kurie Tave įpareigojo auklėti jį priešingai mano auklėjimui. Atsimink tą didžiulę atsakomybę savo tautai. Jos ateitis, jos gyvybiniai reikalai Tave taip pat turėtų įpareigoti. Ar nebijotum stoti prieš tautos teismą? Ar galėtum grynai sąžine atsakyti, kad niekuomet nekeitei žmogui ir tautai švenčiausių dalykų į didesnę algą ir saugią ramybę?

Pagaliau pinigai. Tie pinigai, kuriuos Tu gauni už savo darbą, yra mano ir kitų mokinių tėvų uždirbti. Bet į tėvų norus, kaip turi būti auklėjami vaikai, atsižvelgti nenori.

Nenoriu, Mokytojau, Tau nurodinėti, kaip turi dirbti. Tai Tavo pedagogo dalykas. Dirbti su jaunu žmogumi iš tikrųjų nelengva. Auklėti vaiką ar jaunuolį, formuoti jo charakterį tai tikrai didelis, atsakingas ir sunkus darbas. Todėl šitame darbe neturėtų būti vietos ir laiko griauti tai, ką aš jau esu padaręs. Priešingai, čia mudviem abiem reikia bendradarbiauti, vienas kitam padėti, reikia dirbti išvien, kuo vieningiau. To iš mūsų reikalauja tėvo, mokytojo, mudviejų abiejų — mažos lietuvių tautos sūnų pareiga!

Tavo mokinio Tėvas

TIK TRUPINIAI, iš 1 psl

šoko į aikštę ir apkūlė taisyją, o paskui puolė prie milicijos.

Minia apvertė "varneles" (milicijos mašinas), atidarinėjo benzino tankus ir metė į juos degančius degtukus. Mašinos liepsnojo.

Skubiai buvo iškviesti desantininkai. Prisitvirtinę durtvus, desantininkai blaškė minią. Su desantininkais ėjo milicija, gavusi kautynių šovinius.

Vieno milicijos leitenanto nervai neišlaikė. Jis išsitraukė pistoletą, iššovė į minią ir užmušė vieną moterį. Jį sučiupo demonstrantai ir, tiesiai sakant, sudraskė į gabalus. Pradėjo šaudyti ir milicininkai. Buvo užmušty ir sužeisty. Kai kuriuos demonstrantus suėmė.

Pabaiga kitame ML numeryje

NEIŠSPREŠTI KLAUSIMAI

Petras Pakalnis

Praėjusių metų rudenį Anglijos ir Vokietijos laikraščiai rašė apie negrų skerdynes, įvykusias Portugalijos kolonijose Afrikoje. Pagal tuos laikraščius Mozambiko kolonijos Wiriyamu kaime portugalai išžudė apie 400 negrų. Vokiečių „Der Spiegel“ tvirtino, kad Gvinėjoje negrai turi apie 9.000 partizanų, Angoloje yra 12.000 ir Mozambike 9.000. Nepaisant fakto, kad kiekvienam imigrantui tas kolonijas Portugalijos valdžia pradžioje duoti 150 hektarų dirbamos žemės ir tiek pat miško, portugalai vengia važiuoti į kolonijas, nes bijo partizanų. Jie vyksta į Prancūziją ir Vokietiją, kur uždirba geriau ir saugiau gyvena.

Kovoms prieš partizanus Portugalijos kolonijose ilgus metus vadovavo generolas Antõnio de Spinola. Kadangi jis buvo drąsus ir sumanus karys, Portugalijos min. pirm. Caetano pakvietė jį į Portugaliją ir paskyrė generalinio štabo viršininko pavaduotoju. Šių metų kovo mėnesį gen. de Spinola išleido knygą apie savo karo veiksmus Portugalijos kolonijose ir pareiškė, kad Portugalija turėtų liautis kovojus ir suteikti autonomiją Angolai, Gvinėjai ir Mozambikui. Tas nelauktas garsaus generolo pareiškimas sukėlė Portugalijoje audrą.

Portugalija kovoja savo kolonijose prieš negrus jau trylika metų, prarado Afrikoje 5000 kareivių ir Sukišo į jas apie 6 milijardus dolerių, bet užsispyręs Caetano nori tęsti tas kovas toliau, negailėdamas nei savųjų gyvybių, nei negrų. Šiomis dienomis iš Angolos į Mozambiką buvo perkelta 10.000 kareivių sustiprinti ten esančią įgulą, kuri stengiasi užgniaužti plataus masto negrų maištavimą. Portugalijos kareiviai, praleidę kolonijose dvejus metus, darosi apatiški ir, kaip vienas kolonistas išsireiškė nenori kruvinti durtuvų. Kitas kolonistas taip vienam JAV žurnalistui pasakė: „Nėra jokios abejonės kad vieną dieną sukilėliai užims Mozambiko sostinę“.

Antras neišspręstas klausimas sprendžiamas ginklais Rodezijoje. Rodezija yra maža Afrikos valstybė, kurioje 250.000 baltųjų valdo 5 milijonus negrų. Baltųjų rankose yra ne tik valdžia, bet ir pramonė, prekyba, susisiekimasis, švietimas ir stam-

būs ūkiai. Už negrų diskriminaciją Jungtinės Tautos paskelbė Rodezijai ekonominės sankcijas. Pradžioje tos sankcijos Rodezijai išėjo į gerą. Savu ir pasiskolintu kapitalu Rodezija pastatė daug įmonių ir praplėtė savo pramonę. Bet dabar dėl įvairių priežasčių jos pramonė ėmė skursti.

Nuolatos baltųjų skriaudžiamai ir engiami, negrai pradėjo bruzdėti ir ginklu priešintis baltiesiems. Per paskutiniuosius metus negrai nužudė 11 baltųjų ir 25 kareivius. Nenorėdami tarnauti kariuomenėje, baltieji apleidžia kraštą ir ieško saugesnės vietos. Negrų teroro aktai taip įbaugino šiaurinės Rodezijos ūkininkus, kad jie pradėjo tvirti savo sodybas 10 metrų aukštumo spygliuotų vielų tvora, statyti visokius spąstus, užkalti langus geležinėmis grotomis arba uždengti juos smėlio maišais.

Kadangi negrai nupiauna telefono vielas, ūkininkai perka radijo telefonus ir praneša regionaliniams saugumo štabams apie grėšiančius pavojus. Dienos metu baltieji ūkininkai ir jų vaikai nešioja ginklus. Naktimis policijos daliniai patruliuoja kelius. Jei ginkluotų būriams gyvenimas Rodezijos pasidaro pavojingas, jie persikelia į Mozambiko koloniją. Ten pasilsėję, grįžta į Rodeziją ir vėl terorizuoja baltuosius.

Matydama, kad baltųjų skaičius Rodezijoje mažėja, Rodezijos vyriausybė vilioja emigrantus iš Europos, ypač Anglijos, kad kurtųsi Rodezijoje, kur žemės yra daug, pragyvenimas pigus, dangus skaidrus ir ateitis šviesi. Tačiau ji nutyli partizanų veikimą ir priežastis, kodėl baltųjų skaičius Rodezijoje mažėja. Salisburyje, Rodezijos sostinėje, yra virš 1.000 tuščių butų. Nuolatiniai atsargos kareivių šaukimai aktyviai tarnybai trukdo studentų, darbininkų ir darbdavių gyvenimą. Kitados gausūs turistų biurai, įbauginanti negrų partizanų, virto mažomis grupėmis, nepaisant Afrikos saulės, garsiųjų Viktorijos krioklių ir kitų Rodezijos įdomybių. Kaip Portugalijos kolonijose, taip ir Rodezijoje negrų klausimas sprendžiamas ginklu ir priespauda.

P A M A L D O S
U Ž L I E T U V A

Vyrų Brolijos suruoštai ekskursijai meldžiantis už Lietuvą Marijos Aparecidos šventovėje, Zelinoje likę tikintieji jungėsi bendron maldon, dalyvaudami 11 val. mišių aukoje. Gražiai giedojo Zelinos choras, kun. St. Šileika pasa-

Lietuvoj veikia slaptos radijo stotys

Baltimore. — Michael Parks, specialus „Baltimore Sun“ korespondentas, praneša iš Maskvos, kad tenai laikraštininkai jau turi „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ Nr. 9, ir tenai žinoma, jog ok. Lietuvoje veikia dvi slaptos radijo stotys, viena Vilniuje, kita netoli Kauno. Paskui rašoma, kad Lietuvoje paskleista naujų peticijų, renkami parašai, protestuojančių dėl religijos persekiojimo ir diskriminacijos, ir kad jas pasirašė beveik 32.000 žmonių.

Maskvoj esą disidentai, turintį artimą kontaktą su Lietuvos žmonėmis, sako, jog „Kronika“ leidžia

kė progai tinkamą pamokslą, atnaujintas Lietuvos Jėzaus Širdžiai paaukojimo aktas, giedotos gegužės mėnesio pamaldos Marijos garbei.

karingasis sparnas katalikų ir nacionalistų, kai didesnė dalis atšangesnių lietuvių stengiasi per daug neišsišokti ir nenukentėti, bet jei milicija pradės smarkiau spausti, jie taip pat smarkiau reaguos.

Kad lietuvių valdyti labai sunku, sunkiau nei kitus, pripažįsta ir patys sovietai. Pranešimai iš Maskvą plaukia, kad Lietuvoje didelis, nemažėjęs nacionalizmas, religijos praktikavimas ir individualizmas. Tai labai priešinga komunizmo doktrinai, kuri pripažįsta sulietą, kolektyvinę sistemą.

Tos pamaldos suorganizuotos atsiliepiant į Mėlynosios Armijos Amerikoje atsišaukimą pravest ypatingas pamaldas visose mūsų kolonijose.

KIEK KUNIGŲ PASAULYJE?

Po II Vatikano susirinkimo Paulius VI 1967 m. įsteigė Centrinę Bažnyčios Statistikos Biurą. Jo tikslas — rinkti ir sistemingai tvarkyti duomenis, kurie yra būtinais reikalingi Bažnyčios gyvenimui pažinti. Jie taipgi gali būti naudingi vyskupams kaip pagalbini priemonė jų pastoraciniame darbe. Šis biuras priklauso Vatikano valstybės sekretoriatui. Jis paruošia oficialų Bažnyčios leidinį „Anuario Pontificio“ ir leidžia kas mėtai statistinį Bažnyčios metraščių.

Statistikos biuro darbas yra nelengvas. Surinkti metų duomenys yra išleidžiami tik po poros metų. Neseniai pasirodė 1971 m. statistinis Bažnyčios metraščių.

Čia pateikiama tik viena statistikos dalis — dvasiškių skaičius 1971 m. Iš pateiktųjų duomenų matyti, kad Bažnyčioje ne tiek yra opus kunigų skaičius, kiek jų paskirstymas. Pvz. kunigų yra du kartu daugiau, negu parapijų. Tačiau visos Bažnyčios apimtyje kas penkta parapija neturi savo kunigo. 1971 m. visoje Bažnyčioje buvo 435.000 kunigų. Iš 192.644 parapijų savo kunigo neturėjo 40.099 parapijos.

Statistika rodo, kad 1971 m. katalikų skaičius padidėjo, o kunigų — sumažėjo. Visdėltu metų negalima vadinti deficitiniais: kunigų sumažėjo tik 8 kiekvienam tūkstančiui. Iš viso 1971 m. 3659 kunigai pasitraukė iš savo pareigų — taigi 0,86%. Daugiau pasitraukusių kunigų yra iš vienuolių (iš 166.999 pasitraukė 1765 — 1,05%), negu iš diecezinių kunigų (iš 271.657 — tik 1894, taigi 0,69%).

Mirusių yra daugiau diecezinių kunigų (4.971 — 1,9%), ne-

gu kunigų vienuolių (2.099 — 1,26%). Betgi senesnio amžiaus kunigų yra daugiau vyskupijoje, negu vienuolijose.

Naujų kunigų 1971 m. įšventinta 7190, jų tarpe 2721 kunigai vienuoliai. Nuošimčiaus skaitant, naujų kunigų vienuolių skaičius yra beveik lygus diecezinių kunigų. Vienas naujas kunigas tenka 61 esančiam kunigui.

Aplamai 1971 m. kunigų (mirusių ir atsisakusių eity pareigų) sumažėjo 2396 arba 0,88%, o vienuolių kunigų sumažėjo 1143 arba 0,69%. Visoje Bažnyčioje 1971 m. gale buvo 3539 kunigais mažiau, negu tų pat metų pradžioje. Kunigų trūkumas praktikoje yra didesnis, negu rodo skaičiai, nes nemaža jų dalis yra ligoti, seni, invalidai, pensininkai, negalį dirbti pastoracinio darbo.

Klierikų skaičius vyskupijų ir vienuolių seminarijose 1971 m. buvo 68.776 (45.888 vyskupijų seminarijose ir 22.888 — vienuolių seminarijose). Iš dešimties seminaristų tik vienas pasiekė kunigystę. Tuo tarpu anksčiau maždaug kas antras klierikas tapdavo kunigu.

Mažosiose kunigų seminarijose 1971 m. buvo 171.119 mokinių. Jų 109.625 lankė vyskupijų maž. seminarijas ir 61.494 — vienuolių.

Katalikiškose mokyklose visame pasaulyje 1971 m. mokėsi maždaug apie 30 milijonų mokinių. Jų per tuos metus sumažėjo apie 120.000.

Pastovių dijakonų 1971 m. gale buvo 470. Iš jų 223 Europoje ir 219 Amerikoje. Europoje daugiausia tokių dijakonų turėjo Vakarų Vokietija — 110.

TIESA IR GYVENIMAS

ŠVENTOJI DVASIA IR MES

Salėje didelis koncertas. Dainuoja choras, vadovaujamas žymaus dirigento. Visi stebisi, gérisi choro dainomis. Solistų arijos tiesiog užburia klausytojus, nukelia į dainos grožio pasaulį.

Visi žmonės turį balsą ir klausą gali dainuoti. Tačiau tik dainininkai pasiekia dainos grožio aukštybių. Taip ir visi tikintieji krikšto ir sutvirtinimo sakramentais yra gavę Šv. Dvasią su jos dovanomis. Visi yra įgalinti siekti krikščioniškojo gyvenimo pilnatvės, aukštybių—didžios, tobulos, dieviškosios meilės arba šventumo.

“Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse Šventosios Dvasios, kuri mums duota... Jūs gavote išūnystės Dvasią, kurioje saukiame Aba, Tėve. . Taipogi Dvasia ateina pagalbon mūsų silpnumui. Mes juk ne-

žinome, ko turėtume deramai melsti, todėl pati Dvasia užtaria mus neišpasakoja mais maldavimais (Rom.3.5, 15,26).

Savo mokytojų ir dirigentų vadovaujami, dainininkai lavina savo balsą, padaro jį švarų, skambų, gražų. Jie gerai pažįsta gaidas, dainas, giliai įsijaučia į jų grožį, ir pergyvena jį.

Taip ir tikintiesiems, ryžtingai siekiantiems didžios dieviškosios meilės arba šventumo, Šv. Dvasia su meile padeda savo septyneriomis dovanomis:

Nuskaistinio kelyje. Šv. Dvasia padeda pajusti Dievo didybę įkvepia jo laimės, duoda suprasti savo nuodėmių blogumą ir jas apgailėti.

Apšvietimų kelyje teikia žinijos, supratimo, išminties ir tuo padeda pažinti Dievą Išganytoją Jėzų Kristų, Dievo žodį Šv. Rašte ir sąžinėje, daryti gerus darbus, laivintis dorybėse, krikščioniškai galvoti...

Vienijimosi su Dievu kelyje padeda vis labiau pamėgti Dievo valią, norus, bendra dirbti su Dievu juos bevykdant, vis labiau panašėti į Jėzų Kristų, dėl Jo ir sielų labai darbuotis, aukotis, kentėti vis labiau save padovanoti Jam, su juo jungtis malda, sakramentais, meilės ilgesiais ir darbais.

Taigi Dievo Sūnus V. Jėzus, žengdamas dangun (Šeštinės), paliko tikintiesiems didelę dovaną - savo Dvasią. Šventoji Dvasia, mūsų Mokytoja, Ramintoja, Padėjėja, Patarėja (lotyniškai Advocata), Meilės ir Šventumo Dvasia tikrai yra mūsų Pašventintoja.

Prašykime tad šventosios Dvasios būti visad su mumis, pripildyti mūsų širdis savo šviesa, išmintimi, galia, meilės ugnimi ir ryštu su ja bendradarbiauti.

PIEŠEIMOS ŽIDINIŲ

Kaip sakyti?

Ar—„ESI KVAILAS“ , ar — „ESU RAMI RAMI“ ?

Prie stalo kampo atsisėdęs, Renatas studijuoja. Motina jau tris kartus savais žodžiais paaiškino, kaip spręsti matematikos uždavinį apie du vandens čiaupus. Renatas, tačiau, suprato tik vieną dalyką: neapsimoka daryti vandens bakai su vienu kranu, per kurį išteka 10 litrų per minutę ir su antru, per kurį išteka 8 litrai vandens per minutę. Renatas galvoja:

— Kam tiek vargti skaičiuojant, per kiek valandų tas tankas prisipildys vandens, kad būtų daug greičiau ir išeitų pigiau uždaryti antrąjį čiaupą.

Tuo tarpu atsidaro trečias kranas-ašarų. Ir uždavinio sprendimas neina priekin. Motina praranda kantrybę:

— Esi kvailys. Nemoki išspręsti tokio menko uždavinio. Niekad nesugebesi nieko padaryti. Supratai? Niekada... —

Aritmetika lieka neišspręsta. Tik ašarų vis daugiau. Renatas verčia jau net pasikukčiodamas. Ne kad jis labai kentėtų, ne. Bet vieną akimirką jis pasijunta nusikratęs tuo sunkiu, neišsprendžiamo uždavinio svoriu. Kam stengtis, jei jis yra

kvailys, kaip mama tvirtina? Vis tiek nepasieks nieko.....

Taigi verkdamas — o reikia verkti, kai mama užsiutusi — Renatas kartoja sau, ką sakė motina prieš valandėlę: „Niekad nesugebesiu nieko padaryti...niekad...niekad...“

Ir vis tai bekartodamas, tvirtai įsitikina kad taip ir bus.

.....

Iš šio įvyko pasidarykime labai svarbų, lengvai vykdomą ir duodantį gerų rezultatų receptą.

Prileiskime, kad Renato motina, užuot leidusi nervams užvaldyti save, būtų supratusi kalbėti vaikui kitokia forma:

— Drasos, brangusis. Drasos tuoj suprasi...Matau, jau pradedi suvokti...Pajėgi gerai suprasti...Nejmanoma, kad protingas vaikas, kaip tu, nesuprasti.

Ką galvos Renatas? Tikriausiai pamanyš, kad jis nėra kvailas.

Jo motina gi pasielgė priešingai-pavadino jį kvailiu, nepajėgiu nieko padaryti. O sūnus, nors jam tai nepatiko, pasidavė

įkalbamas. Tuo laiku jam buvo patogu šitaip pateisinti savo tingumą.

Tačiau tai ne tiesa. Renatas nėra kvailas. Jei kuri kaimynė būtų tai pasakiusi Renato motinai, galima įsivaizduot, koks būtų kilęs barnis.

Išvados

— Kartodamos vaikams, kad jie turi kokį trūkumą ar silpnybę, sunaikiname norą pasitaisyti. Įtikiname juos, kad „kad jie jau tokie yra... ir nėra jiems vaistų pasigydyti.“

Priešingai, vis kartodamas, kad vaikas turi gerą savybę, ar bent gali ją įsigyti ir išvystyti, mes skatiname jo gerą valią ir beveik savaime iššaukime norą pasitaisyti, pasiekti.

— Tai galioja ne tik vaikams, bet ir mums pačioms. Išbandykime tai šiandien pat. Juk tas nervuotumas,—apie kurį skaitėme ir „Mūsų Lietuvos“ numeryje— yra pirma ir didžioji kliūtis sėkmingai auklėti vaikus. /Valandėlę susimastyki/.

Receptas šiai dienai:
Užuot vis skundusis ir kartojus: Esu išsisėmus...nebegaliu

išlaikyti...tie mano nervai mane gadina....,ir jaustysis vis labiau nervuota, prisiverski pasijutu si besinervinčia, kartoti šiandien ir kitas dienas lėtai, flegmatiškai šituos žodžius:

— Esu rami...rami... tikrai esu visai rami. —

Ir neužmirški daug sykių giliai įkvepti, kad nervai galėtų šviežio kraujo.

Receptas ryt dienai

Negalime išspausdinti „Mūsų Lietuvoje“ visos šios gabios pedagogės „receptas“ su pilnais įvadais ir paaiškinimais. Tad sekančios dienos paduodame santrauka.

Jei ryt ar kitą dieną pajusi, besinervinanti, skaičiuoki iki 50 (ar iš lėto sukalbeki: „Sveika Marija“ už artimosios; tai bus naudingiau). Tai padeda nurimti nervams, apramina: nukreipia dėmesį kitur.

Atrodo tie „receptai“ labai paprasti. Tačiau pradėdamos pagal juos išmokti suvaldyti savo nervus ir save, tvirtai įėjime į pasisekimo kelią.

(Maria Franca, Minha Mãe Querida)

Tikrasis poilsis yra tada, kada gali taip atsisėsti, kad žmona nerastų.

KUNIGŲ ŠVENTIMAI

„Didžiąją Savaitę“ Kauno katedroje pašventinti 6, Panevėžio 2 ku-

nigai. Tuo būdu Lietuvos kunigų skaičius iš 777 pakilo iki 875. Gaila, kad darbingų kunigų mažėja, daug yra nusenusių, ligonių, invalidų, o naujų ne visi norintie-

ji gali įstoti į seminariją (yra apribotas skaičius). Dėl to gavėnios, ypač antroji pusė, nepaprastai daug pareikalauja darbo — iki jėgųviškos išsisėmimo.“

JAVNYSTĖS AIDAS

KELIONĖ Į EUROPA

Praėjusią vasarą aš su sese-
rim išskridome į Prancūziją.
Skridome su pažįstama moky-
toja, kuri šią kelionę organiza-
vo. Kartu važiavo septynios
mergaitės jaunesnės už mane.

Mes išvažiavome gale birželio
mėn. ir grįžome pirmą dieną
rugpiūčio. Skridome iš Montrea-
lio į Zurichą, o iš ten į Genevą,
kur mus sutiko tos mokyklos
broliai ir seserys. Mes tada nu-
važiavome į tokį mažą priemies-
tį, kur dar ir dabar pieną į na-
mus vežioja bidonuose. Ten yra
didelis pasikeitimas. Visi namų
stogai yra raudoni ir labai gra-
žiai atrodo. Duoną perkant ne-
įdeda į krepšius, bet pats po
ranka nešies. Ten didžiausia
gatvė yra tokio platumo, kaip
gatvės senajam Montrealy. Mes
ten pabuvome vieną savaitę su
vietos mokyklų vaikais. Vieną
dieną nuvažiavome į Lioną. Ten
matėme Fourviere katedrą, ku-
ri yra labai didelė ir iš kurios
gali matyti visą Lioną. Buvome
tokiame dideliame parke, pana-
šiam į zoologijos sodą. Grįžę iš
Liono, važiavome į Alpes.

Ta vieta, kurioje mes buvo-
me, buvo prie Canchavelles, Val
d'Iserb. Moterys ten dar plau-
na rūbus prie šulinio. Mes irgi
taip darėme, nes buvo labai įdo-
mu ir smagu. Vieną dieną iške-
liavome ir lipome į kalną. Taip
kopėm į kalną bent dvi valan-
das.

Mes buvom labai pavargu-
sios. Dienos bėgo greitai. Daž-
nai ėjome žaisti į laukus arba
eidavome į parką pasivaikščioti.
Po keturių savaitių aš su savo
sesute Rasa išvažiavome į Itali-
ją. Aplankėme Romą. Mes ma-
tėme popiežių jo vasarvietę.
Taipgi aplankėme senąją Romą,
Koliziejų ir šv. Petro Baziliką.

Romoje buvome tik penkias
dienas, todėl nelabai daug ką
matėme. Tačiau aplankėme Va-
tikano Muziejų, apžiūrėjome
Sixtine koplyčią.

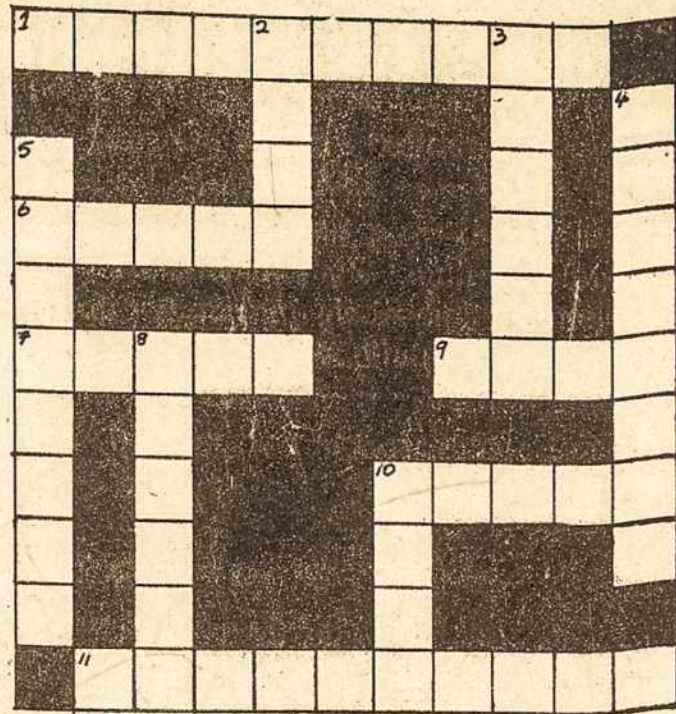
Šv. Petro bazilikoje mes užli-
pome iki pat bokšto viršaus ir
matėme daug gražių vaizdų.

Po tų gražių dienų grįžome
iš Romos iš jau reikėjo važiuo-
ti į Genevą, iš kur grįžome į
Montrealį.

Ina Lukoševičiūtė, VIII sk.
Montrealio lituanistinė mokykla

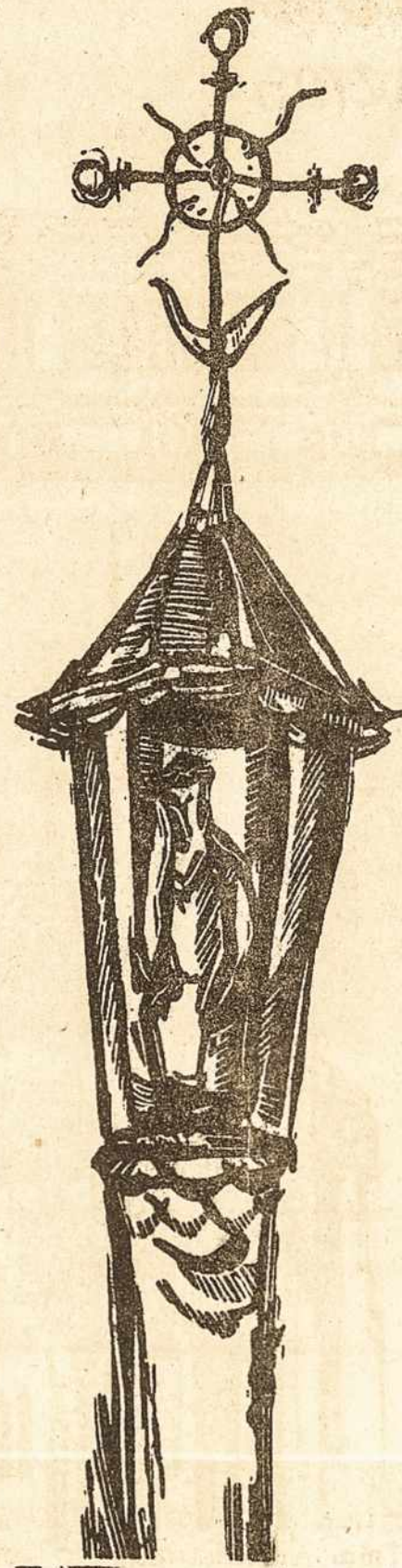
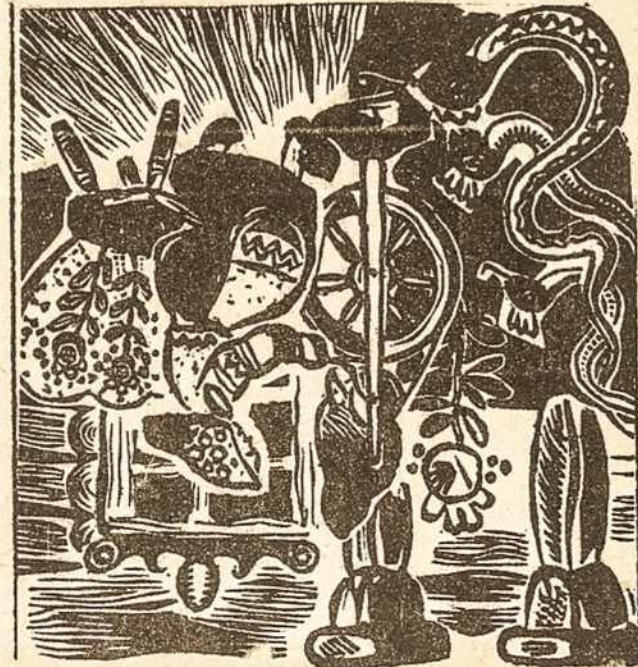
GALVOSŪKIS

Nr. 22

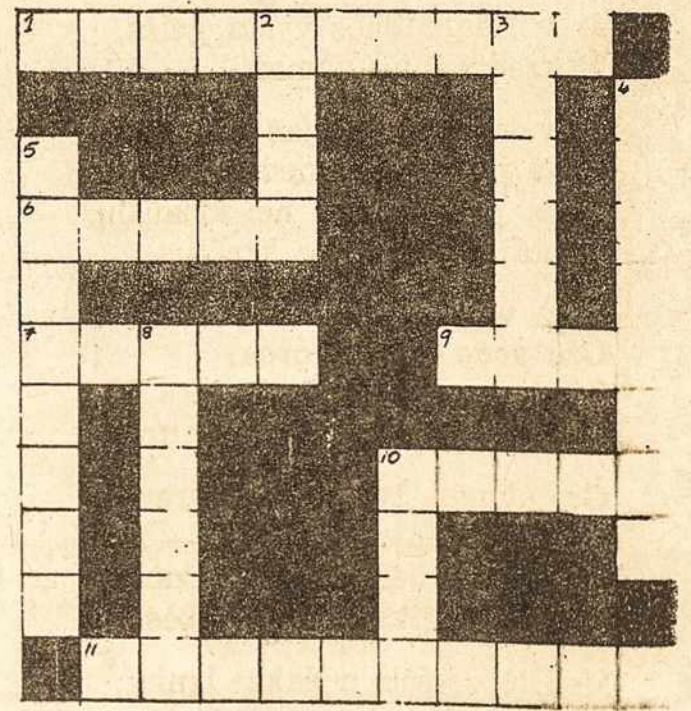
Gulsčiai: 1. Skaičiavimo mokslas. 6. Va-
žovaujamoji mintis. 7. Liepsna. 9. Vargas.
10. Aukštuma. 11. Vieta, kur palaidotas V
Kudirka.

Statmenai: 2. Povandeninis ginklas. 3.
Laukinė bitė. 4. Ugnies skeltuvas. 5. Lietu-
vos miestas. 8. JAV valstybė, kurioje leisti
azartiniai lošimai. 10. Vietos prieveiksmis.

GALVOSŪKIS

Nr. 23

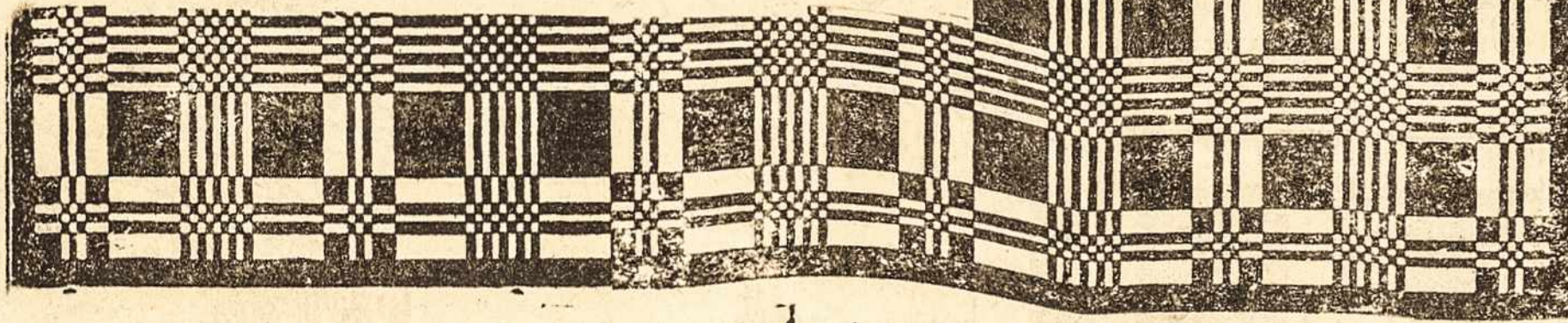

Gulsčiai: 1. Pasiskelbęs vesiantis. 6. Du
nos gabalas. 7. Šviečiamas prietaisas.
Nesveikata. 10. Kartis vištoms tupėti.
Pyragaičių rūšis

Statmenai: 2. Tevo brolis. 3. Odo
4. Žemaitijos miestelis. 5. Dvasiško
nis. 8. Moters vardas. 10. Duonos
prankis.

MŪSU LIETUVA Užlažiesiems

IR VĒL

Ir vēl prabēgo vasarēlē,
Tokia miela, tokia graži.
Ir vēl darželiuos vysta gēlēs,
Ir krenta lapai pamaži.

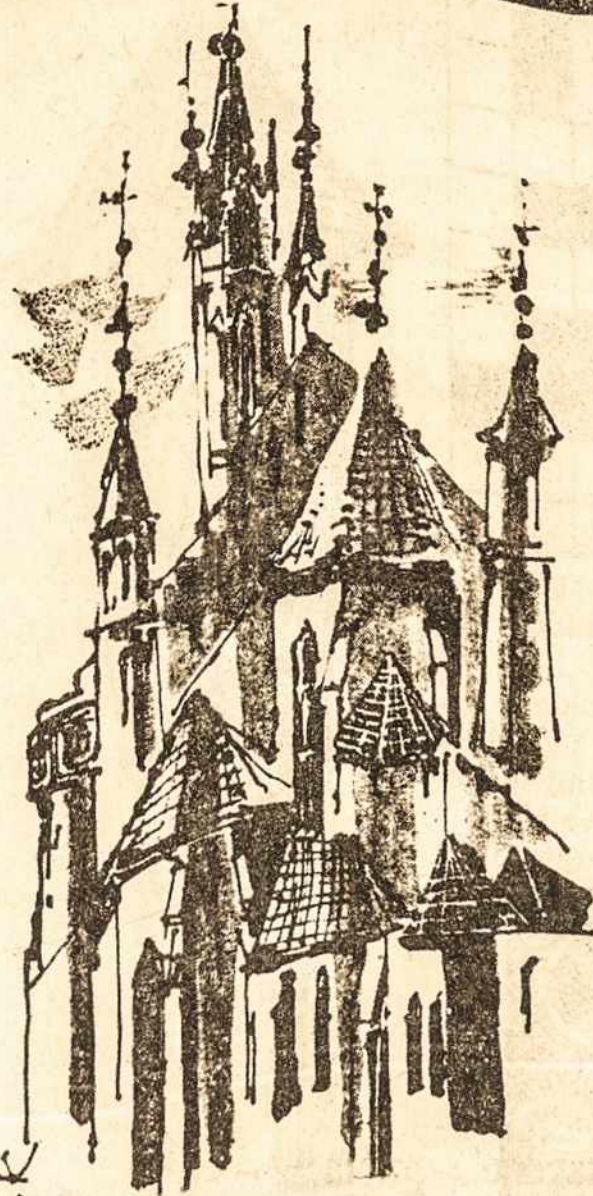
Ir vēlei šaltas vējas siaučia,
Sode jis purtina medžius!
Nēra jau obuoliu, nei kriaušiu,
Lapai byra i visus kraštus.

Taip vējas juos sugriebeš neša
Užu sodo ir už tvoros;
I kelio purvā juos sumetēs,
Liūdņai—graudingai suvaitos.

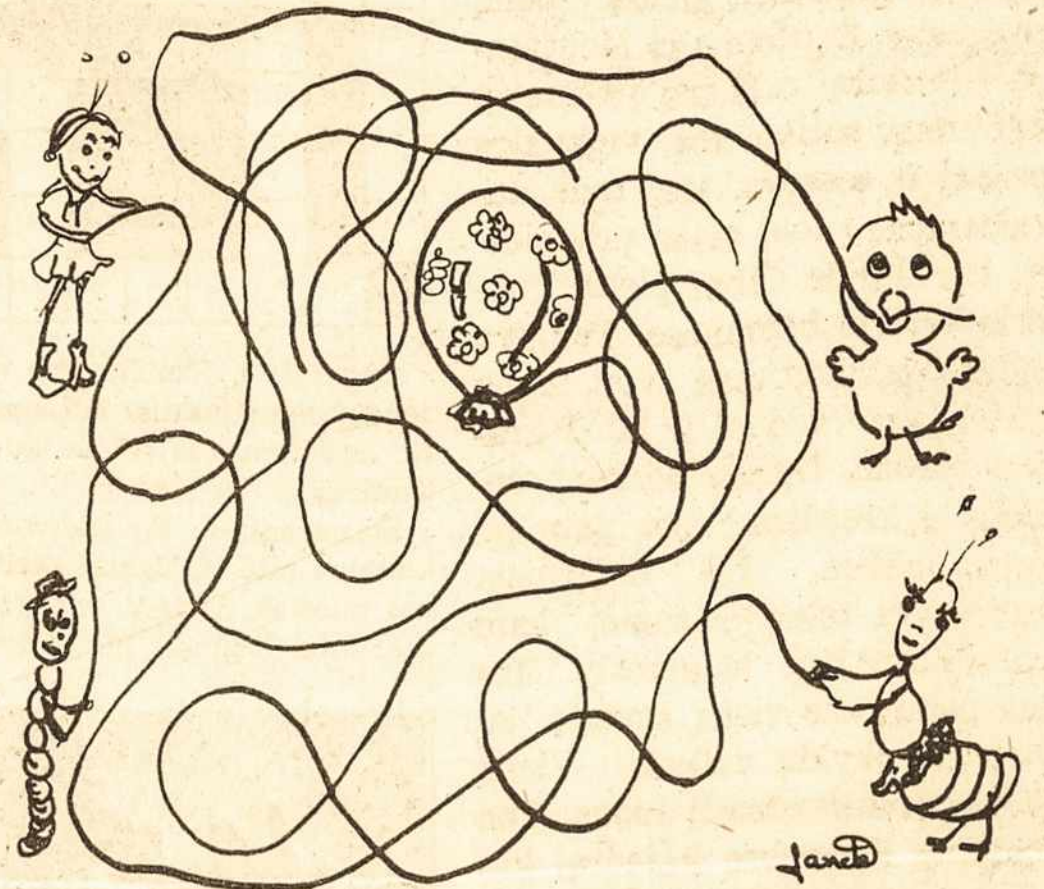
Graudingai, lyg šermenų rauda,
Prie mirusiojo sukalbēs, —
Lyg tarsi niekam čia neskauda,
Atgal vēl linksmas nuskubēs.

Medžiuose šēls ir šakas lenks;
Lapai pulka's i žemē kris.
Kai pilkuma padangē dengs,
Paukščių pulkai i pietus skris.

M. Merkevičius

ESTA BOLA FLORIDA PERTENCE A QUAL ANIMAL?

Vladas MOZŪRIONAS

LEGENDA APIE VIENIAUS PIELI

II DALIS

Vytauto BANIO pieš.

Kai ragal nustojo gaude,
Kai migla drobule audē,
Kunigaikštis čia užsnūdo
Ir sapnava sapnā gūdy:

Kur ant kalno pušys augo,
Geležinis vilkas staugē,
Ir plačiai staugimas sklido
Lig nakties žvalgždēto šydo.

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

Do BASTYS

PALIKAU
MOKYKLOJE

Literatūra · Dailė · Mokslo

SOVIETINĖ LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ SAJUNGA

Lietuviai rašytojai, gyveną ok. Lietuvos teritorijoje suburti 'LTSR rašytojų sąjungos' rėmuose. Prie tos organizacijos priklauso ir rašytojai kitataučiai, besireiškia ok. Lietuvoje. Savo esme 'LTSR rašytojų sąjunga' nėra autonomiška, nepriklausoma organizacija, bet 'SSSR rašytojų sąjungos' skyrius, absoliučiai pavaldus savo maskviniam, visagaliniam centrui.

Į Maskvą šaukiami lietuviškojo skyriaus vadovai mokomi, instruktuojami ir įsakomi, kaip reaguoti į kompartijos suvažiavimų rezoliucijas, kokias temas 'iškelti', kaip 'aktyvinti' sovietinės buities reiškinius. Maskva yra lietuviams rašytojams kūrybinių, intelektualinių bei ideologinių problemų sprendėja ir diktatorė. Be maskvinio įsakymo arba palaiminimo sovietinėje lietuvių literatūroje neparasoti nei vienos eilutės, kuri gali būti viešai paskelbta. Ok. Lietuvoje veikia tokia pat griežta rašančiųjų kontrolė, kuri veikia ir kitose 'respublikose' bei autonominėse srityse. Tikslai ištrauktasis į sovietinių rašytojų 'leistas' gali patekti į spaudą. Tai ideologiniai ir 'kryptingai' patikrintas asmuo. Ne nuostabu, kad laisvasis pasaulis, kur kūrybos srityje viešpatauja neribotas liberalizmas rašytojų organizuotumo bei indoktrinacijos požiūriais skeptiškai stebi 'sovietinės literatūros' laimėjimus ir 'laimėjimus'.

Kaip atrodo ši, 'sovietinės lietuvių literatūros' maskvinės organizacijos padala?

Pernai, gruodžio 17 įvyko 'LTSR rašytojų sąjungos' valdybos plenumas. Posakį išvertus iš sovietinio žargono į žmonių kalbą, tai reiškia, kad organizacijos valdība turėjusi posėdį. Valdība sudaro šie rašytojai: A. Bieliauskas (pirmininkas), A. Pocius, R. Budrys, A. Drilinga, J. Avižius, K. Ambrasas, Just. Marcinkevičius, J. Požėra, A. Jonynas, V. Petkevičius, A. Maldonis, V. Žilinskaitė, E. Matuzevičius, V. Miliūnas ir V.

Bubnys. Tai rašytojai, poetai ir kritikai, aktyviai pasireiškę posėdyje.

Dabar sąjunga turi 156 narius. Jų tarpe 73 prozininkai, 55 poetai, 20 kritikų ir 8 vertėjai. 52 nariai priklauso kompartijai. Moterų tikslai 10%. Kaip taisyklė – visi jaunesnieji nariai priklauso kompartijai. Nepartinę organizacijos masę sudaro seniai, kurių eilės skubokai retėja. Iš spaudoje pasirodžiusių gana kuklių reportažų apie šį 'plenumą', matyti, kad senesniųjų išmirimas ir jaunųjų partiškumas džiugina organizacijos prievaizdus. 'Narių gretos sparčiai jaunėja', skelbia oficialus plenumo komunikatas, 'nemaža gabių, talentingų, pilietiškai ir visuomeniškai aktyvių kūrybinių pajėgų ateina iš jaunųjų rašytojų sekcijų'.

Komunikato akcentas ant 'pilietiškai ir visuomeniškai aktyvių' dorybių rodo, kokių kvalifikacijų pageidaujama iš rašytojo. Jis privalo būti režimo prapagandistas. Todėl nenuostabu, kad 'plenumė' labai plačiai diskutuotas rašytojų išjungimas į 'apybraižininkų' eiles. Sovietinė apybraiža yra apibeletristinti reportažai apie buitį. Rašytojus siunčia į imones, kolchozus. Čia rašytojas privalo stebėti aplinką, atrasti heroizmą ir ryžtą 'komunizmo statyboje' ir tą patetinę abrakadabrą pristatyti redakcijoms arba ir leidyklai.

Todėl ne nuostabu, kad 'apybraižos' reikalus pastačius rašytojo kaip kūrėjo reikimosi pagrindu, į sąjungą nusistatyta priimti šiam maskviniam įsakymui klusnų elementą. 'Priimant naujus narius', skelbia komunikatas, 'nutarta visų pirma atsižvelgti į jų literatūrinio darbo idėjinę - meninę kokybę bei šių literatūrinę - visuomeninę užsiągažavimą ir veiklumą'.

Koks gi skirtumas su ideologiniais iki kraštutinumo liberališka lietuvių rašytojų draugija! Šios draugijos nariai bendradarbiauja sovietiniuose leidiniuose, knygu

leidyklose... Ar gali 'LTSR rašytojų sąjungos' narys pasiūlyti savavališkai savo kūrinį išeiviškam leidiniui (ne bimbistiškam), arba knygu leidyklai?

'LTSR rašytojų sąjungos' valdybos plenumą kaip godus smakas sekė partinė organizacija, kaip prielankumo masalą paminėjusi apie tolydžio gerėsiafčias 'užsiągažavusių' rašytojų buitines sąlygas. Mat, jau baigiamas po kelerių metų darbo restauruoti Rašytojų sąjungos namas. Be to ir Vilniaus elektros skaitiklių gamykla sutiko... šefruoti sovietinius rašytojus! Tas sovietinės buities kurjostas reiškia, kad skaitiklių fabrikas malonės kviesti rašytojus į savo renginius, gal būti patalkins išleisti vieną, kitą 'gero kryptingumo' knygą.

'Šefavimo' priemonėmis stengiamasi stumtelėti 'prigesusias literatūrinės tracičijas', kaip buvo nusiskūsta apie Kauno literatus. Tas senasis Kaunas, kadaise lietuvių literatūros širdis ir centras, dabar, pagal plenumo žodžius, prarado ir savo kūrybinę iniciatyvą, ir savo buvusį gajumą.

Apie 'nesklandumus ir trūkumus' buvo ir daugiau atsargių užuominų, bet 'kryptingai' išžadėta 'sekingai dirbti, atlikti savo kūrybinius ir visuomeninius uždavinius'. 'Apybraižos žanrą pažadėta iškelti iki meistriškumo. Ar tai nereiškia senos, stalininių laikų tradicijos atgaivinimą, kada sovietinis poetas privalėjęs rašyti odes melžėjoms, apdainuodamas jų 'primilžio' kibirus. O meilės istorijos buvo skirtos pirmūno traktoristo flirtui su ordinu apdovanota kiaulių šerėja... Žmonės, kaip asmenybės, visi yra platūs pasauliai, bet čia buvo partijos įsakytos temos, kur herojais privalėjo būti... šaunūs sovietinių penkmečių darbuotojai!

Šio literatūrinio nuosmūčio ženkle skamba plenumo pagarsinti užtikrinimai, kad pradedantieji literatai gau-

Pabaiga 8 psl.

TYRIMAI KATEDROS POŽEMYJE

Lietuvių Paminklų konservavimo instituto tyrimai, vadovaujami Napalio Kitkausko, Vilniaus šv. Stanislovo katedroje, dabar Pa veikslų galerijoje, atrado dar ligi šiol netirtas labai senų pastatų liekanas požemiuose.

1973 metų kovo ir balandžio mėnesiais atkasti seniausio mūrinio pastato šiaurės vakarų, pietryčių kampai. Tai patvirtina prielaidą, kad pirmoji Vilniaus katedra buvo mūrinė, vienanavė, o ne medinė.

Kvadratinis pastatas buvęs 22,6 metrų kraštais, 1,4 m storumo sienomis statytas. Katedros rūsiuose pirmosios katedros pamatai rasti dviejų metrų gylyje, o jie patys dar eina apie 4,5 m. gilyn. Pamatai mūryti iš lauko akmenų, risti rausvu smėlio, kalkių, pelenų ir molio skiediniu. Surastos ir vėlesnio pastato liekanos, priestato prie katedros, su 2 m storumo sienomis ir 4,52 m vidaus pločiu.

Senojo pastato, manoma, pirmos katedros, kvadratinis pastatas stulpais padalytas į tris tarpnavius, kurių vidurysis du kart platesnis (9,2 m) už šoninius. Naudotos plytos angokraštyje yra paprastesnės už šv. Mikalojaus bažnyčią, kuri statyta XIV amžiuje. Lauko akmenys mūryti taip, kaip Lydos, Medininkų ir kitų pilių sienose, statytose XIV amžiaus pradžioje ar pirmoje pusėje.

Tęsinys 8 psl

1. J. Puodžiūnas su savo šokėjomis.
2. Violeta Karosaite ir Simas Velbasis.

ŽVILGNIS ATGAL

J. S.

Jaunystė tolimu sapnu patapo,
Jaunystės metai pienėm nužydėjo.
Gyvenimą, kaip prirašytą lapą,
Nešuos pavargęs dulkina alėja.

O, rodos, vakar mažą baltaplaukį
Nešiojo, supo tėviškės laukai
Nerūpestingos dienos pienu plaukė,
Žaismu žėrėjo būsimi takai.

Juk, rodos, vakar bėgau paieškoti,
Kur leidos saulė, kaip ugnies kepurė,
Ir pamatyt, kaip debesys sparnuoti
Sumigs prie vakaro auksinių durų.

Tėvų dirvonuos valios iki valiai!
Ar matėte ant kelio smėlio pilį? —
Ten mėnesienoj vaikščiojo karaliai,
Žyniai ten mąstė sidabru pražilę.

Ar nematei, kaip tėvo pūdymais
Kasmet pavasaris sugrižta vėliai,
Kaip gandras ratą rašo ties namais,
O karkluos supas švelnūs katinėliai?

Kai vakare į girią saulė gula,
Išeina mėnuo pasiskint žibuoklių,
Medum pakvipęs kvapas grėžia sulą,
Ant stogo septynių žvaigždžių supuoklė.

Upelis šaukė, saulėmis patvinęs.
Išleidome laivus į patį tolio kraštą.
Ir išvažiavo burės popierinės,
Ir išvežė jos mūsų džiaugsmo našta.

Negriš laivai, negriš iš vandenių.
Bet kiek mėnulių danguje sudilo,
Kiek nukeliavo kloniais rudenių,
Kiek kartų gandrai išlėkė per šilą!

Prasmenga tyliai metai į bedugnę,
Kaip sudaužytos laimės brangios šukės.
Tik atminimą, it Velykų ugnį,
Vis dar nešuos, vis dar šypsausi atsisukęs.

Šis eilėraštis, paimtas iš autoriaus,
gyvenančio okupuotoje Lietuvoje, nie-
kur nespausdinamų raštų rinkinio...

TYRIMAI... iš 7 psl.

Tyrimo metu rasta dar 1530 metų sta-
tybos žymių, kai pietinė katedros siena su-
griuvo gaisro metu ir buvo tada perkelta.
Šiaurinė siena palikta toje pačioje vietoje,
tad atrasti antrosios statybos mūra yra Vy-
tauto statybos katedros po 1419 m. gaisro.
Jogailos katedra, statyta 1387 - 1388 metais,
buvo trinavė, tad pirmoji seniausios statybos
dalis yra dar senesnė.

Kasinėjimo metu rastas netoli katedros
18,5 m gylio šulinys, kurio paskirtis kol kas
nežinoma. Rastas XV-XVI a. auksinis žiedas
su perlu ir karališkosios lelijos ornamentu.

LIUDVIKAS BAČKA (1753-1823)

Vienas žymiausių Prūsijos kultūrininkų
XVIII amžiuje buvo Liudvikas Bačka, tyrinė-

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

ISPŪDŽIAI IŠ SIBIRO

Stefanija Rūkienė

Kartu su mumis dirbo ir abi Geležinytės.
Dar jaunos mergaitės, bet ir jos murma ir bal-
siai reiškia apmaudą ir nepasitenkimą:

— Tik pagalvokit, koks tų komunistų
žiaurumas ir koks bausis tremtinių varžymas
ir niekinimas. Neleidžia net atsisveikinti su
mažuoju mūsų likimo ir ilgos kelionės drau-
gu.

Kapai buvo čia pat. Tai gabalas šalos ir
krūmų, kuris buvo aptvertas spygliuota vie-
la. Taip nepanašios į Lietuvoje paliktas kapi-
nes. Nėra laisvės, nėra pagarbos mirusiems,
nereikia jiems ir ramesnės poilsio vietos. Ga-
lima buvo parinkti sausesnę vietą ir ja gražiau
sutvarkyti.

S. L. Lysenko pirmininkauja kolchozui
nuo pat jo įsisteigimo dienos, bet nepasirin-
ko jis ir sau padoresnės amžino poilsio vie-
telės. Su saule ir jis negyvens, nors priklaus-
o „geriausiems ir geriausių.“ O gal jis tik į-
sakymą vykdė?

Taip bedirbant ir benirštant, pamatėme
šermenių eiseną. Tyliaiėjo keli tremtiniai nu-
lėide savo galvas. Menkutis arkliukas tempė
nešvarius ratus, kuriuose gulėjo baltas ma-
žytis karstelis. Šalia ratų per purva brido ber-
niuko tėvai ir du senukai. Eisena pamažėle
artinosi prie kapinių, o liesas arkliukas vos
bepavilkio sunkius ir gremzdžiškus ratus ir
dažnai sustodavo paisėti. Niekas jo nevarė
ir neskubino. Senukas Bacerskis ir Jasins-
kienė protarpiais sustodavo atsikvėpti, sun-
kiai alsavo ir gaudė orą, nes pusbadžiai gy-
vendami buvo labai nusilpę, o metų našta
sunkiai slėgė ju pečius.

Bežiūrint į tą vaizdą, tarytum perkūnas
būtų trenkęs mus. Akimirkoj subėgome vi-
sos krūvon ir lyg kieno pastūmėtos nubėgo-
me į kapines, net negalvodamos apie tai, kas
mūsų laukia už saivališką pasitraukimą iš
darbo.

Įnešėme krastelį į kapines, nuleidome jį
duoben ir užgiedojome „Viešpaties angelas.“
Išgirdome savo balsą lyg iš po žemių einan-
tį, ir pirmą kartą nuoširdūs maldos žodžiai
sklido tolimos šiaurės kapinyne, kurių klausė
čia miegančių tremtinių sielos ir tyliai
pleveno virš jaunojo draugo kapo, ne sava
valia atklydusio nuo sunkiais atodūšiais al-

RAŠYTOJŲ SAJUNGA iš 7 psl.

sią atremontuotame Rašyto-
jų name pilną konsultaciją.
Ką bekalbėti apie jauno lite-
rato 'konsultacinį apdoroji-
mą', kada ir garsusis Šolo-
chovas iki šiol neišsisuko iš
'konsultacijų slogučio'. Vie-
name savo veikalų tas bolše-
vikas rašytojas kažin kaip,
pakluses sąžinės, pavaizda-
vo, kaip raudonieji kankino
pagautą baltagvardietį.
'Konsultacija' privertė Šolo-
chovą išmesti iš veikalo tor-
tūrų sceną ir pakeisti tuos
puslapius žvejybos vaizdais!

'LTSR rašytojų sąjunga',
yra klusni bendrosios sovietinės
organizacijos padala.
Tos organizacijos centras
Maskvoje, kiek tai matyti iš
spaudos, gruodžio mėnesį
įsakė visom s savo etninėms
padaloms susaukti valdybų
plenumus' ir aptarti turimą
būklę, užsiangažuoti, pri-
verstinai 'susidomėti' prasi-
manytu 'apybraižos' žanru.
Visa tai su tikslu, kad 'komu-
nizmo statybos' faktai būtų
apvilkti 'apibeletristintais'
vystyklais. Kiek iš to naudos
pačiai literatūrai, nei kom-
partija, nei jos klapčiukai
galvos nesuka.

Tame bendrame sovietinės
realybės kontekste ste-
bėtinas ir šis 'LTSR rašyto-
jų sąjungos' valdybos plenu-
mas.

DIRVA

jęs Rytų Prūsijos lietuvių kultūrą, populiari-
nes liaudies dainas, rinkęs etnografinę me-
džiagą. Būdamas istoriku, 1780-1796 redaga-
vo istorinius bei literatūrinius žurnalus, skel-
bė straipsnius bei dokumentus apie vakarinių
lietuvių ir prūsų kultūrą, profesoriavo Kara-
liaučiuje, nors nuo 1776 metų buvo visai ak-
las.

Lietuvių kultūra sudomino G. Ostermeje-
rį, kuris 1791 m. parengė lietuvių kalbos
gramatiką. Bačka parašė ir grožinės literatū-
ros - romanus, tragedijas, eilėraščius, epi-
gramas, romansus, elegijas pasakėčias ir kt.
įskaitant dviejų tomų nuotykinio pobūdžio
romaną „Vytautas Lietuvos didysis kuni-
gaikštis.“ Iš istorinių darbų žinomi „Kara-
liaučiaus miesto istorija ir geografija“, „Prū-
sijos istorijos, geografijos ir statistikos vado-
vas“ (du tomai), „XVIII Amžiaus istorija,“
(keturi tomai), „Prūsų istorija“ (6 tomai).

suojančios Baltijos. Nors stengėmės valdytis,
bet balsai drebėjo ir stambios ašaros riedėjo
mums pre skruostus. Apverkėme nekaltą ma-
žąjį tremtinėlį ir kartu apraudojome savo
sunkią nedalią.

Paėmusios po sauja svetimos ir šaltos Si-
biro žemės, užpylėme ant savo jaunojo drau-
go kapo. Tebūna tau, vaikeli, lengva tolimo
ir svetimo krašto žemė, tegu paslaptingas
taigos ošimas tau primena mūsų tėvynės ši-
lų amžinąją dainą. Tu esi pirmoji mūsų ma-
žos grupėles auka Malinovkoje. Jau penkeris
metu džiaugeisi Dievulio pasauliu, bet pikti
žmonės ir baisi mūsų kelionė palauže tavo
dar mažytes ir silpnutes jėgas ir neleido išaug-
ti didžiu tėvynės Lietuvos ažuolu. Išėkis ra-
mybėje ir laukti ten savo draugu.

Pasiėmusios su Brone kastuvus, pradėjo-
me pilti pirmąjį šiame kaime lietuvių kapą.
bus daugiau

MŪSŲ ŽINIOS

CAMPO LARGO, PARANA

Jono Stuko fabriko „PIP“, t.y. Porcelana Industrial Paranaense pusininku tapo Lorenzetti firma iš S.Paulo. Prieš 20 metų su italu pusininku Jonas pradėjo savo pramonę su dviem darbininkais. Šiandien jis turi 450 tarnautojų industriją, kuri aptarnauja pietinę Brazilijos dalį. Užsakyti turi keletai mėnesių pirmyn.

J.Stukas, Mūsų Lietuvos skaitytojas bei remėjas yra fabriko industrialinis direktorius. Jis tvarko visus įmonės vidaus reikalus. Veikia ne tik keramikos skyrius, bet ir metalo dirbtuvė, pritaikanti elektros jungikliams dalis, ir mekanikos skyrius, dirbęs modelius.

Su J.Stuku dirba ir jo sūnus ir giminaitis Viktoras Lapienis. Dabar statoma ketvirtoji krosnis, kuri 24 valandas degina išdirbinius.

Jonas ir Ona Miškinytė Stukai turi penkis vaikaičius: sūnus Antanas turi tris sūnelius, o duktė Eugenija – dvi dukreles.

Ponta Grossa

Šiame nedideliame mieste, 100 km. už Curitobos, gyvena apie 10 lietuvių šeimų. Prieš metus, gegužės 29 mirė Jonas Pileckas, ilgametis ML skaitytojas. Jis buvo grįžęs Lietuvon, bet 8 metų vėl apsigyveno Brazilijoje ir vertėsi staliaus-staitybininko amatu.

Jo vyriausias sūnus Albertas, augina tris vaikus, turi nuosavą įstaigą TV Tecnica Brasil, R. Comendador Miro, 67, prie Duque de Caxias aikštės, su keliais tarnautojais. Anksčiau jis vertėsi tėvo amato, bet išmoko taisyti radijus, televizijas ir yra Ponta Grossa atstovas Zelinioje dirbamų Marconi radio aparatų. Drauge su žmona dalyvauja vietinės parapijos veikloje. Jų duktė Miriam gyvena S. Paulyje.

Antanas Titėnas su žmona turi sodą už miesto. Augina geros rūšies kriaušes, kakį ir kitus vaisius. Jis ruošiasi išeiti į pensiją rugpiūčio mėnesį ir teiraujasi, ar koks lietuvis domėtusi ir norėtų pirkti jo labai gerai užlaikomą ūkį. Jis pardavinėja miestui velėną naujoms aikštėms apsodinti. Kilęs iš Skiemonių, turi tris sūnus, kurių vienas turi automobilių taisymo įmonę.

Benedikto Pikūno ir žmonos duktė Elena su vyru persikėlė dirbti ir gyventi Santo Angelo mieste. Sūnus Eduardas yra viacijų seržantas S. José dos Campos.

B. Pikūnas kilęs iš Alytaus ir turi tris vaikaičius.

Albertas Pileckas nuvežė svetį kunigą į Vila Velha, įdomią geolo-

ginę vietą, tuomi norėdamas parodyti, kaip labai jis džiaugiasi, kad pirmą kartą aplankė jį kunigas lietuvis iš S.Paulo. Kai sekantį kartą lankysis lietuvis kunigas, žada sukviesti visus apylinkės lietuvius į „churrasco“. Ta proga būtų rodomos skaidrės iš Lietuvos vaizdų.

Kalbėjo apie Lietuvą

Curitobos Colegio Medianeira vienai vyresniųjų klasių apie religijos persekiojimą Lietuvoje kalbėjo kun. A.Saulaitis geg.6 d. Buvo grupėje apie 50 mokinių. Po pokalbio visas būrys susirinko pasižiūrėti Sibiro maldaknygės, kurią parašė maždaug tokio pat amžiaus mergaitės, išstremtos į Sibirą

IEŠKO

Marija Rutelionytė iš Curitobos ieško žinių apie savo mokslo draugę iš Vilkaviškio Oną Stasiulevičiūtę, gyvenančią S. Paulyje.

Antanas Titėnas iš Ponta Grossa norėtų sužinoti apie Bronių Ružinską, ilgą laiką dirbusį City Banke, S. Paulyje ir kas treji metai lankydavosi Ponta Grossa mieste.

MIRUSIEJI

Per trejus su pusę metų mirė šie lietuviai Curitiboje:

1973 m. sausio mėn. mirė a.a. Agota Lenkaitienė, 84 metų ir jos sūnus Jonas Lenkaitis 62 m. po sunkios ligos.

1971 m. sausio mėn. mirė Jonas Batyras, 73 m. Jo našlė Marija su sūnum Jonu, apsigyveno Apucaranoje. Jonas čia yra Carlo Erba firmos atstovas.

Šių metų sausio mėn. mirė Ona Baranauskaitė-Kaltauskienė, 84 m. amžiaus, penkeris metus išgulėjusi ligos patale. Curitiboje tebegyvena jos dukterys Stefanija ir Anelė su šeimomis.

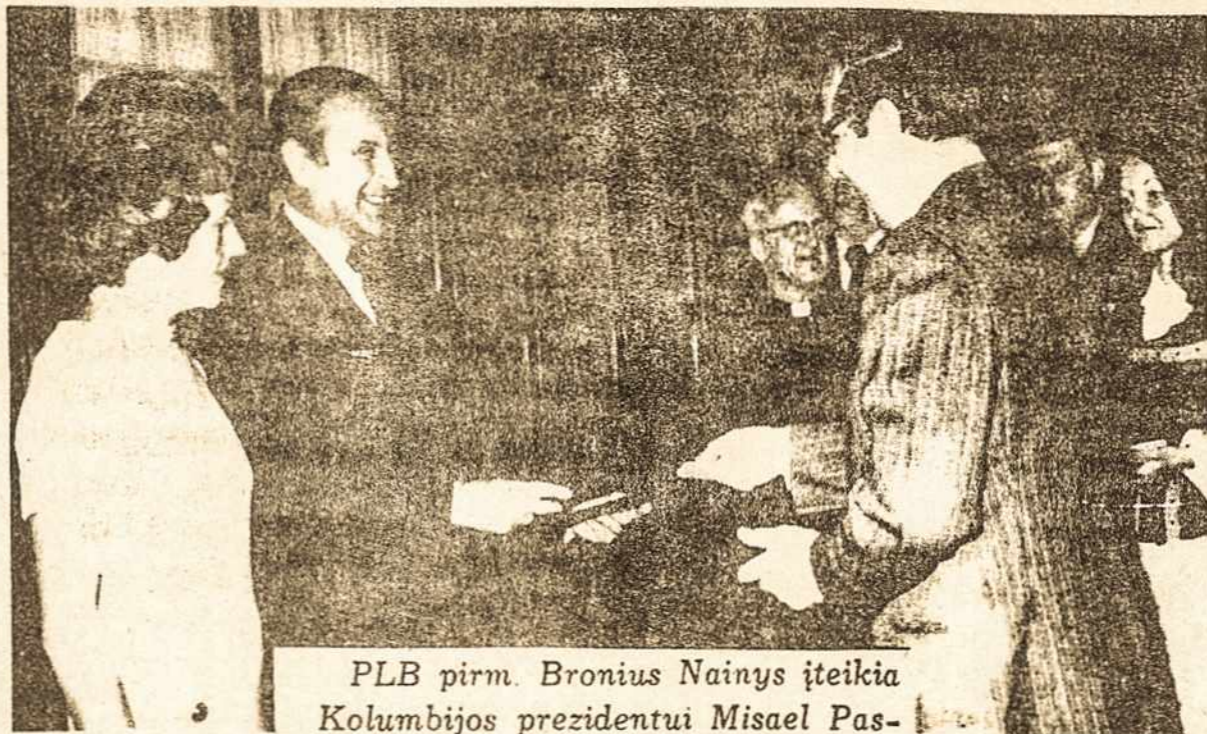
1972 m. spalio mėn. mirė Elenos Peterskytės vyras Bazilijus Latkowski, 63 metų.

1973 m. gruodžio mėn. mirė a.a. Petras Vaskevičius. Liko žmona, sesuo, du suaugę vaikai ir vaikaičiai.

1973 m. vasario mėn. mirė a.a. Augustas Sedys.

SUNKIAI SERGA

Pranė Rugienienė. Gydoma Cruz Vermelha ligoninėje. Serga ir Petro Rutelionio žmona Juraci. Adelė Fabrikienė beveik visai neteko regėjimo. Ona Dilbaitė Aksamaitienė laikosi gerai ir nenusimena, nors jau ketveris metus nepasijudina iš lovos.

PLB pirm. Bronius Nainys įteikia Kolumbijos prezidentui Misael Pastana Borrero Pasaulio Liet. Bendruomenės raštą, kuriuo prašoma perduoti Jungtinėms Tautoms PLJK Jaunimo Peticiją Lietuvos laisvės reikalui. N-ka Sady (Kolumbija)

SKAITYTOJAI PASISAKO

Už šiame skyriuje dedamų laiškų muntis, žodžius ir faktus atsakomingsi yra jų rašytojai. Red.

Saleziečių Rašto iš paskutinio numerio užbaigimas

Apie Bendruomenės pirmininką

S.Paulo lietuvių gerai pažįstamam veikalė „Tėvynės Vaidila“, autorius Klemensas Jūra šitaip rašo:

„Pagal 1934 m. pakeistuosius įstatus, LR K Šv. Juozapo Bendruomenei visiems laikams užtikrinama lietuviška vadovybė, kadangi, pagal istatus, Bendruomenės pirmininku tegali būti renkamas tik lietuvis kunigas, paskirtas Lietuvos Arkivyskupo ir patvirtintas S.Paulo kurijos. Tokiu būdu netenka daugiau baimintis, kad Bendruomenė kada nors nustos buvusi grynai lietuviška organizacija, o jos išgytas ar įgysimas turtas galėtų būti priskirtas svetimtaučių nelietuvių parapijai“ (T.V.XI sk p 135-6).

Jeigu pirmininkas privalo būti kurijos patvirtintas, savaime aišku, kad po išrinkimo būt buvę reikalinga pristatyti, painformuoti kurija apie įvykusius pasikeitimus ir palaikyti su ja draugiškus santykius. Nežinia, ar iš užsimeršimo, ar dėl kokių kitų sumetimų, niekas nieko kurijai nepranešė. Priešingai, ji turėjo nemažai vargo kol prisiskaukė ką nors pasikalbėti. Pasikalbėjimas vyko nedraugiškai ir todėl kurija buvo užgauta. Visų labiausiai ją įžeidė tai, kad naujieji Bendruomenės statutai nebegarantuojami religinės, nei medžiaginės prapijos ateities: **ISMESTAS STIPRUSIS, VISUOSE PIRMESNIUOSE STATUTUOSE TILPĖS PARAGRAFAS, KAD BENDRUOMENĖS PIRMININKU TURI BŪTI „KOMPETETINGO BAŽNYČIOS AUTORITETO PATVIRTINTAS LIETUVIS KUNIGAS.** (žiūrėk 1940 m. statutai) įvesta paragrafas, kad pasibaigus Bendruomenei gyvuoti, jos turtas **BUS IŠDALINAMAS (DISTRIBUIDO)** pagal paskutinio visuotino susirinkimo nutarimus. (8 sk. 50 paragr.)

Todėl nė kiek netenka stebėtis, kad 1973 m. sausio 4 d., kurija, per prelatą Ragažinską parašė Bendruomenei laišką, kuriuo pareikalavo Zelinio bažnyčios ir jos priklausomybių padovanojimo S.Paulo Arkivyskupijos mitrai Bendruomenė pasipiktino. Lietuviai – nepatenkinti. Saleziečiai nuliūdo. Tuomet, vasario 2 d., du saleziečiai nuvyko pas generalvikarą Dom Benedito Ulhoa, o po to ir pas patį Kardinolą, ir jiems išdėstė pramatomas labai liudnas tokio pareikalavimo pasekmes lietuviams ir paprašė reikalavimą atšaukti. Kardinolas sutiko nebeduoti laiškui reikšmės, su sąlyga, kad Bendruomenė pašalintų iš savo statutu minėtus nesklaidumus ir parodytų kurijai daugiau prielankumo.

Galima pasiklausti, ar tuo pavojumi nebūtų turėjus susirūpinti pirmoj vietoj Šv. Juozapo Bendruomenės valdyba. Jeigu ji teisingai

didžiuojasi savo pareiga ginti lietuviškosios parapijos nuosavybę? Deja, tuokart niekas ir tai nekrepė dėmesio, tarsi būtų laukiama kokio stebūklo. Kaikas dar net pabrėžė: „Vakurija pakeitė nuomonę, reiškia, ką ji sako nėra tikėjimo dogma ir mes galime derėtis su ja kietai“.

Atsitiko, betgi, nuostabiau dalykas. Vos po 15 dienų po to, pasirodė Bendruomenės vardu išleistas laikraštėlis „ŽODIS“, kuriame nei iš šio, nei iš to, lietuviai saleziečiai apšaukiami lietuviškosios nuosavybės GLEMŽIKAIS, kėsinusiais pirmiau ją atiduoti savo vienuolijai, paskui S.Paulo Vyskupijai, ir šaukiamasi viso pasaulio lietuvių „jungti visas gyvybines jėgas kovon prieš lietuviškosios naikinimą lietuvių parapijose.“

Kokiais įrodymais pagrįstas tas šmeižtas, būtų tikrai įdomu žinoti. Ne, tokio dalyko saleziečiai visai nelaukė iš savo tautiečių. V. Zelinio nuosavybės jie niekuomet nei sapnuot nesapnavo imti, kadangi ir jų provincio las tam yra aiškiai priešingas; gynė ją nuo kurijos pasiūlymų, dar prieš metus labai aiškiai rašė Mūsų Lietuvoj, ir dabar susilaukė tokio priekaišto. Tas verčia juos galvoti, kad čia kažkas kita slepiasi po apačia.

1973 m. kovo 15 d., ketvirtame M.Lietuvos puslapyje buvo idėtas toks saleziečių pasisakymas:

„a. S.Paulo saleziečių provincija nestato jokių pretenzijų į V. Zelinio nuosavybę ir jos nenori. Ji turinti net per daug pasiūlymų tuo požiūriu. Arkivyskupas jai siūles net 25 parapijas.

b. Mes patys, (lietuviai saleziečiai) jei kas šiandien ją mums siūlytu, nepriimtume, kaip kategoriškai esame pasisakę iš pat pradžių.

c. Tačiau mums, kaip lietuviams, rūpi, kad nuosavybė būtų lietuvių Bendruomenės rankose. Juk tai, tarp kita ko, yra ir prestižo ženklas.

d. Jei kurija dabar tos nuosavybės reikalauja, tai čia jau kita kalba, kuri turėtų būti kiek ilgesnė. Reikėtų atsakyti į klausimą, kodėl dabar kurija reikalauja tos nuosavybės?“

Baigiant, lietuviai saleziečiai visiems dar kartą pakartojame ir pabrėžiame, kad nestatė ir nestatom jokių reikalavimų į V. Zelinio nuosavybę, kviečiame kiekvieną, kas tik benorėtų, nuvykti pas mūsų provincio la ir asmeniškai užsitikrinti, kad ir jis yra tokios pat minties. Patariame taip pat pasiteirauti kurijoje, ar lietuviai saleziečiai yra kada nors pasisakę prieš dovanojimo reikalavimą ar ne.

Jei, pagaliau, nebūtų tikima nei Vyskupui, nei kunigais, tai kam tada betikėti?

Saleziečiai.

MŪSŲ ŽINIOS

IŠKILMINGAS MARIJOS PAGERBIMAS

Šv. Kazimiero parapijos salėje šį sekmadienį, geg. 26 d. bus iškilmingas Dievo Motinos Marijos ir mūsų mamų pagerbimo akademia.

Programoje: 16 val. mišių auka. Giedos patys dalyviai, pritariant ketverioms kanklėms.

Po mišių gegužinių pamaldų litanija, giedama visų žmonių, kaip Lietuvoje.

Po trumpos pertraukėlės, scenoje, p. M. Vinkšnaitienės mažičiai, literatūros būrelio nariai, ketverios kanklės, pianistė Kristina Valavičiūtė, poetas Klemensas Jūra su dukrele Živile, solistė Julija Ažuolaitė išpildys meninę minėjimo dalį. Bus ir trumpučiukas paskaitė apie Marijos gerbimą lietuvių tautoje ir joji tika lietuvių mergaitė bei moteriai.

Nuoširdžiai kviečiame ir jaunimą ir vyresnius gausiau dalyvauti tame mūsų tautos visada labai gerbtos ir mylėtos Dievo Motinos pamaldose bei mūsų motinelių pagerbime.

Šv. Kazimiero parapijos Kunigai.

NUKELTA STUDIJŲ DIENA

Šeštoji Jaunimo Kongreso studijų diena atkelta į šeštadienį, geg. 25 d., nuo 14 iki 19 valandos, kadangi sekmadienį, 26 d. ruošiamas Marijos garbei akademija su pagerbimu motinų ir šv. Mykolo Arkangelo gimnazijos mokiniai šoks tautinius šokius S. Paulo mokyklinės Olimpiados varžybose.

RUOŠIA LAIMĖT PREMIJA

Nemuno vadovas Jona Lukoševičius ruošia dešimties porų tautinių šokių grupę, sudarytą São Miguel Arcanjo mokykloje, kurią veda seserys prancišketės. Pernaita mokykla laimėjo pirmą vietą ir aukso medalį. Šiame šoks trijų šokių ištraukas: Čigonėlės, Audėjėlės ir Malūno. Varžybos prasidės sekmadienį geg. 26, 15 val.

Niteroi mieste dviratininkas sužeidė Poraną Opą, turintį arti 80 metų amžiaus.

Rio De Janeiro

Sekmadienį, geg. 12, atlaikytos pamaldos už visas kolonijos gyvas ir mirusias motinas. Kleboną prel. P. Ragažinską pavadovo kun. A. Saulaitis, S.J. Kartu dalyvavo trys lietuvaitės iš Toronto Gabija ir Dainora Juozapavičiūtės ir Laima Gustainytė.

Sekmadienį pamaldos lietuviams bus birželio 16 d., minint Tautos išsklaidymo dieną.

Po Motinos dienos pamaldų gegužės 12, lietuvių kolonijos motinai Antaninai Saurusaitienei įteiktas gražus diplomats. Per paskutinius metus ji tris kartus atstovavo lietuvius pasipuošusi tautiniais rūbais.

Rio lietuviams šią savaitę aprodė savo gražų miestą Kanados lietuviams Gabijai ir Dainorai Juozapavičiūtėms ir Laimai Gustainytei. Po įdomias vietas jas lydėjo Janė Žaidytė ir Kristina Gaulytė, E. Petraitis ir kiti.

Regina Škėmaitė de Brito iš Mookos, S.P. geg. 12-18 dalyvavo pirmame valstybinio masto Assistentente social" suvažiavime Copacabanoje. Šių metų gale ji baigs mokslus, kuriuos pritaiko jau dabar, tarnaudama Juizedo de Menores įstaigoje, S.P. Kartu su ja studijas baigs ir Vilma Kizytė su Milda Černiauskaite.

Luis A. Gaulla, Antano ir Elzozos Gaulių sūnus geg. 12 priėmė pirmąją šv. Komuniją, o geg. 16 jam sukako 9 metai. Artimieji ir draugai sugiedojo jam ilgiausių metų ir pasidalino gražiai papuoštu pyragu.

Į **JAV** Keliuoti rengiasi Edmundas Dubauskas, kurio brolis gyvena Čikagoje, ir Kazys Audenis.

Po **lietuviškų pamaldų** Rio gaus gauti lietuviškų plokštelių „Devynbalsė“, „Trys Berneliai“, „Lietuvos Melodijos“, „Žiburėlis“. Kaina po 25 kruzeirus. Galima gauti automobiliams lipinukų-vytukių. Jų kaina 5 kr...

Pas **Ursulę Gaulloną** viešėjo kanadietės lietuvaitės Gabija ir Dainora Juozapavičiūtės su Laima Gustainyte. Viešniai ji apdovanojo savo rankų darbo gražiais dir-

Šio Mūsų Lietuvos numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

GRAŽVYDAS BAČELIS

mūsų jaunosios kartos spaudos rėmėjas.

Jam nuoširdžiausiai dėkoja

ML Administracija

žais, parodė ir kitokių rankdarbių, kaip dirbtinių gėlių, rankinukų, išsiuvinėtų bei iškašiotų pagalvėlių ir k.

Išskrido

Dvi savaites S. Paulyje ir Rio Janeire pasisvečiavusi Dainora Juozapavičiūtė išskrido namo, į Hamiltoną, Kanadoje. Jos sesuo Gabija su Laima Gustainyte sekė madienį išskrido Argentinon. Laima po savaitės grįš Torontan, o Gabija pabus ilgesnį laiką S. Paulyje. Visos su inž. Algirdu Sliesoraičiu apžiūrėjo Foz de Iguaçu krioklius ir savaitę laiko praleido Rio de Janeiro apylinkėje. S. Paulyje jos gyvena svetingoje pp. Čiuivinskų pastogėje.

LANKĖ PIETINE, PARANA

Kun. A. Saulaitis geg. 6-9 lankė lietuvių šeimas Curitibaje, Campo Largo ir Ponta Grossa. Iš viso aplankė 30 šeimų, išplatino 10 lietuviškų plokštelių, tris knygas, Brazilijos Lietuvių Žinyną, automobiliams lipinukų ir k.

FEIJOADA

LK Bendruomenės choro feijoada nukelta iš birželio 9, kaip iki šiol skelbta, į birželio 16 dieną, 12.30 valandą.

Dalyvaudami ne tik galėsime smagiai praleisti sekmadienio popietę, bet ir prisidėsime prie vargonyų pataisymo.

Choro Valdyba

Terezopolis

M. Lietuvos skaitytojas bei rėmėjas Stasys Kumpis geg. 15 paskyrė Pasaulio liet. jaunimo kongreso reikalams 200 kruzeirų, žadėdamas ir daugiau pridėti, kai bus įsteigtas kongreso fondas. St. Kumpis su žmona baigia įrengti naujusius savo namus. Laisvu laiku

jis audžia ir neria sieninius be grindims kilimus, meniškai išdirbdamas įvairius raštus ar vaizdus

SERGA

Jau visą savaitę S. Cristovão ligoninėje gydos Ksavera Musnickienė (409 kambaryje) Liga dar ne visai nustatyta.

Agua Rasos gyventoja Olga Navickaitė po širdies operacijos gulėbirapueros širdies ligų ligoninėje Geg. 19 už ją aukota šv. mišių auka A. Rasoje.

VELYKOS ŠIEMET LIETUVOJE

Vienas kunigas parašė iš Lietuvos rytų:

„Velykose kaip tik ir oras buvo puikiasias saulėtas, sausas, be vėjo, todėl ir bažnyčios buvo pilnos, net bažnytkaimiuose, o miestuose netilpo net šventoriuose užėmė ir gatvės, kai kur net ir eisimą sutrukdė, kaip prie Kaučo katedros.“

MŪSŲ MIRUSIEJI

Gegužės 18 mirė a.a.
ONA KACEVIČIENĖ

75 metu našlė, kilus iš V Vidžonių kaimo, Žaslių T rakų apylinkės. Liko: sūnus Andrius, dukterys Domicelė, Marija, 7 vaikaičiai ir 4 provaikaičiai Palaidota geg. 19 V. Alpinos kapuose.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS. PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.517

C. G. C. 80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSU LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP

Diretor responsável
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojaus ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. L. aistraštis spausdinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.